

HoGent

Faculteit Bedrijf en Organisatie

Opslag en synchronisatie van offline data bij mobiele applicaties

Simon Jang

Scriptie voorgedragen tot het bekomen van de graad van
professionele bachelor in de toegepaste informatica

Promotor:
Stefaan De Cock
Co-promotor:
Sam Verschueren

Instelling: Pridiktiv.care - Into.care

Academiejaar: 2016-2017

Tweede examenperiode

Faculteit Bedrijf en Organisatie

Opslag en synchronisatie van offline data bij mobiele applicaties

Simon Jang

Scriptie voorgedragen tot het bekomen van de graad van
professionele bachelor in de toegepaste informatica

Promotor:
Stefaan De Cock
Co-promotor:
Sam Verschueren

Instelling: Pridiktiv.care - Into.care

Academiejaar: 2016-2017

Tweede examenperiode

Samenvatting

Mobiele applicatieontwikkeling beschouwt toegang tot internet vaak als vanzelfsprekend wanneer een mobiele applicatie wordt gebruikt. Dit is echter niet het geval in elke (werk)omgeving. Daarom moet de ontwikkelaar ervoor zorgen dat de applicatie de data ook lokaal kan opslaan indien de wijzigingen niet meteen kunnen worden doorgevoerd naar de achterliggende infrastructuur. Dit probleem vormt voor ontwikkelaars een uitdaging omdat de data integriteit moet worden gewaarborgd wanneer het toestel terug verbonden is met internet. Het gebruik van een performante en betrouwbare methode voor de data die offline wordt ingegeven te synchroniseren met de online cloud-based databank is dus essentieel.

- TODO verder aanvullen bij voortgang onderzoek

Voorwoord

Mijn interesse in mobiele- en web applicaties was voor mij de reden om de opleiding Toegepaste Informatica aan de Hogeschool Gent te starten. Deze bachelorproef vormt het sluitstuk in mijn opleiding en de keuze van het onderwerp is tot stand gekomen door de samenwerking met mijn stageplaats Pridiktiv.care - Into.care. Er was nood aan een onderzoek naar offline data opslag en synchronisatie bij hun mobiele applicatie. Het onderwerp ligt in lijn met mijn persoonlijke- en professionele interesses dus was het vanzelfsprekend om met het probleem aan de slag te gaan.

Dankzij de begeleiding van bepaalde personen ben ik er in geslaagd om een interessante en relevante bachelorproef te schrijven. Eerst en vooral wil ik mijn co-promotor en stage-mentor Sam Verschueren bedanken voor zijn inzet en geduld bij de talloze vragen die ik het gesteld in verband met web applicaties. Daarnaast ben ik ook zeer dankbaar voor de intense begeleiding en feedback die ik heb ontvangen van mijn promotor Stefaan De Cock. Tenslotte wil ook mijn partner en vrienden bedanken voor de hulp die ze hebben aangeboden bij het lezen van mijn bachelorproef en de morele ondersteuning.

Inhoudsopgave

1	Glossarium	9
2	Inleiding	11
2.1	Business Case	11
2.2	Terminologie	12
2.2.1	Huidige Web APIs voor lokale opslag	12
2.2.2	Scalable Angular Architecture	13
2.2.3	ngrx store: een state container	14
2.2.4	Reactive programming paradigm	14
2.2.5	Offline First	15
2.2.6	AWS	15
2.3	Stand van zaken	15
2.4	Probleemstelling en Onderzoeksvragen	16

2.5	Opzet van deze bachelorproef	16
3	Methodologie	17
3.1	Research fase	17
4	Conclusie	19
	Bibliografie	20

1. Glossarium

Single Source Of Truth, SSOT

In de context van het ontwerp van informatica systemen is de single source of truth een techniek of informatie en data structuren op een bepaalde manier te structureren zodat die niet gedupliceerd wordt. Alle informatie wordt opgehaald in een centraal punt en dat is voor de applicatie en haar componenten de enige plaats waar die informatie kan worden opgehaald. ngrx store vervult die rol in een Angular applicatie

2. Inleiding

Het onderzoek zal verschillende methodes voor offline opslag en synchronisatie analyseren en onderzoeken. Het onderzoek zal van elke methode de voor- en nadelen overlopen en de toepassing tonen met behulp van een prototype. In de sectie 'Business Case' wordt de business case van Pridiktiv.care - Into.care toegelicht. Daarna worden in 'Terminologie' de verschillende relevante termen overlopen. In 'Stand van zaken' komt de context en noodzaak van het onderzoek aan bod. Tenslotte volgt de probleemstelling, de onderzoeksvraag en de opzet van de bachelorproef.

2.1 Business Case

De business case van Pridiktiv vormt het vertrekpunt van deze studie en wordt nu nog wat verder toegelicht. De applicatie draait op een smartphone in een woonzorgcentrum. Het woonzorgcentrum beschikt over draadloos internet maar de dekking is niet het volledige gebouw. Hierdoor moet de applicatie ook offline werken. Wanneer verschillende waarden worden geregistreerd met de applicatie (zoals bloeddruk, gewicht, inname medicatie) worden die offline opgeslagen in een IndexedDB. Wanneer het toestel terug online komt, moeten deze waarden worden doorgestuurd naar de backend. Het is essentieel dat er geen data verloren gaat aangezien het gaat om medische data. Het huidige algoritme doet een HTTP call wanneer een waarde wordt ingegeven. Wanneer dit niet lukt, veronderstelt het algoritme dat de applicatie offline is en wordt de data lokaal opgeslagen. Wanneer het toestel terug online komt, dan worden de offline data gesynchroniseerd met de server. De realiteit wijst echter uit dat betrouwbaar internet eerder uitzonderlijk is in een woonzorgcentrum. In deze context is er dus nood aan een 'offline first' - oplossing. De huidige applicatie is een Angular (het vroegere Angular 2) met ngrx als state container als een

Cordova applicatie. Voor lokale opslag wordt momenteel gebruik gemaakt van Mozilla's LocalForage library. De backend maakt gebruik van Amazon Web Services met DynamoDB voor de persistentie van de data. Het is de intentie van dit onderzoek om te werken binnen het kader en de restricties van de business case. Indien een bepaalde methode of techniek niet van toepassing is voor de use case van Pridiktiv, wordt dit nadrukkelijk vermeld in de bachelorproef.

2.2 Terminologie

In deze sectie komen de verschillende begrippen met betrekking tot de componenten van het onderzoek, het prototype en tools aan bod. De volledige lijst met begrippen en termen kan u terugvinden onder het hoofdstuk 'Glossarium'. Er is een minimum kennis in verband met software ontwikkeling vereist van de lezer om deze sectie volledig te begrijpen.

2.2.1 Huidige Web APIs voor lokale opslag

Er zijn momenteel 4 APIs met betrekking lokale opslag die ondersteund worden door verschillende browsers. Deze APIs worden ondersteund door de Web Hypertext Application Technology Working Group, aangegeven door WHATWG en de specification van de API wordt dan gestandaardiseerd door de World Wide Web Consortium, aangegeven door W3C. Dit proces is belangrijk omdat de APIs dan door de populaire browsers (Chrome, Firefox, Safari en Opera, Internet Explorer) worden geïntegreerd. Op die manier kunnen webapplicaties gebruik maken van de verschillende APIs. Het is belangrijk om deze APIs kort te overlopen omdat ze steeds gebruikt worden bij de verschillende caching technieken om de data lokaal van web applicaties op te slaan.

localStorage en sessionStorage

Deze 2 APIs vallen onder Web Storage of DOM Storage. Wanneer de browser ondersteuning biedt voor Web Storage, zijn beide beschikbaar als een globaal object. Web Storage wordt vaak vergeleken met cookies. Terwijl die vergelijkbaar zijn in functie, verschilt web storage in volgende aspecten:

- Opslag ruimte: Afhankelijk van browser maar meestal 5 MB beschikbare opslagruimte in vergelijking met maar 4 kb voor cookies.
- Client-side interface: Cookies kunnen zowel door server als client side worden gebruikt. Web storage valt exclusief onder client-side scripting.
- Twee verschillende storage areas: localStorage en sessionStorage.
- Een eenvoudigere programmeerbare interface in vergelijking met cookies.

localStorage

Data die in localStorage wordt opgeslagen is persistent tenzij die manueel wordt verwijderd door de gebruiker of applicatie. localStorage is dus een belangrijke kandidaat om data lokaal op te slaan in geval een applicatie offline moet kunnen worden gebruikt. Bij gevoelige data zoals medische data is het belangrijk om de data te verwijderen uit de localStorage wanneer die niet meer moet worden gecached.

sessionStorage

Het grote verschil met LocalStorage is dat SessionStorage een vervaltijd heeft en de inhoud van de sessionStorage wordt verwijderd wanneer de sessie vervalt. Een sessie vervalt bijvoorbeeld bij het openen van een nieuw tabblad of browser venster. Refreshen van de browser heeft geen impact op de sessionStorage. sessionStorage laat toe om instances van een webapplicatie te runnen in verschillende browser windows, zonder dat er conflicten optreden.

IndexedDB

IndexedDB is een Web API die gebruikt wordt het opslaan van relatief grote data structuren in browsers. Dankzij indexering is het mogelijk om snel en performant te zoeken in de databank. Net zoals SQL-databanken is IndexedDB een transactional database system. Het grote verschil is echter het gebruik van JSON objecten in plaats van fixed columns tables om data op te slaan, vergelijkbaar met andere NoSQL databanken zoals MongoDB of CouchDB. Onder impuls van Mozilla wordt IndexedDB waarschijnlijk de alternatieve storage standaard voor het web in de nabije toekomst.

Web SQL

Net zoals bij IndexedDB biedt Web SQL toegang tot een databank waar data structuren kunnen worden opgeslagen. Met een SQL variant is het dan mogelijk om queries uit te voeren op de Web SQL database. Momenteel biedt enkel SQLite een database systeem voor Web SQL. W3C werkt momenteel niet meer verder aan de specificatie van Web SQL omdat er te weinig onafhankelijke implementaties zijn van Web SQL.

2.2.2 Scalable Angular Architecture

Bij de start van de ontwikkeling van een Angular applicatie is het belangrijk om na te denken over de architectuur van de applicatie. Moderne SPA-technologieën zoals React en Angular maken gebruik van components. Een component is combinatie van HTML, JavaScript en optioneel CSS. Door alles in componenten onder te verdelen is het eenvoudiger om de applicatie te onderhouden omdat alle relevante data word gegroepeerd. Componenten zelf kunnen 'dumb' zijn als ze enkel data voorstellen of 'smart' wanneer te data opvragen of verwerken. De dataflow tussen componenten is ook belangrijk om een beheersbare applicatie te bouwen. Zo communiceren child components enkel maar met

hun parent en interageert een parent met een 'store' (.cfr 'ngrx store: een state container') aan de hand van acties. Wanneer de state van gewijzigd wordt in de store, dan wordt de volledige component tree opnieuw geëvalueerd. Een ander belangrijk aspect van een scalable SPA is het inperken van de communicatiemogelijkheden van smart components. Door het gebruik van een extra abstractie layer, zoals een model of sandbox, is het mogelijk om de communicatie te verwerken in de abstractielaag en op die manier een microservice te genereren die gemakkelijk kan worden refactored indien er aanpassingen moeten gebeuren.

2.2.3 ngrx store: een state container

ngrx store is een container die de state van de applicatie bijhoudt waarbij performantie en consistentie centraal staan. De ngrx store is de 'single source of truth', verder benoemd als SSOT, voor de applicatie en moet ervoor zorgen dat de data van alle componenten consistent is met elkaar en er geen duplicate data is. Alle updates aan de data worden eerste weggeschreven naar de store en daarna gecachet. In het geval dat de gebruiker toegang heeft tot internet wordt de data verstuurd naar de achterliggende systemen. Indien er geen of slechte internetverbinding is, krijgt de user de gecachte data te zien dankzij de SSOT. De ngrx store werkt met volgende principes:

- De state is een single immutable data structure.
- Actions initialiseren veranderingen in de state.
- Pure functions verwerken actions om een 'nieuwe' state te creëren.
- De state van de store wordt geraadpleegd als een Observable van state die op zijn beurt een observer is van actions.

2.2.4 Reactive programming paradigm

Het reactive programming paradigm is gebouwd rond veranderende data flows, waarbij een applicatie kan reageren op nieuwe of andere input. Dankzij de ReactiveX library is het mogelijk om in verschillende programmeertalen componenten van reactive programming te gebruiken. De library laat toe om asynchronous en event-based applicaties te ontwikkelen, die in real-time data kunnen manipuleren en tonen. Het breidt het Observer design pattern waarbij het mogelijk is om verschillende operators te 'chainen' met elkaar zonder rekening te houden met low level concerns zoals threading, synchronisatie, thread safety, concurrent data structures en blocking I/O. De RxJs library van ReactiveX is volledig geïntegreerd in Angular en ngrx store. Met Promises was het reeds mogelijk om asynchroon te programmeren in JavaScript dus wat zijn de voordelen van RxJs ten opzicht van standaard JavaScript? Een Promise kan maar een single event afhandelen en kan niet worden gecancelled. Een Observable kan worden beschouwd als een stream van objecten waarop verschillende operatoren zoals map, reduce en filter kunnen worden op toegepast en is lazy van natuur.

2.2.5 Offline First

Een stroming binnen web development waarbij offline gebruik als de basis wordt beschouwd van de applicatie. Net zoals bij 'Progressive Enhancement' wordt online functionaliteit beschouwd als een extra laag van features die de applicatie kan aanbieden. Het idee is gegroeid vanuit de teleurstelling dat 'always online' omwille van technische, geografische, financiële en praktische redenen nog niet haalbaar is voor de nabije toekomst.

2.2.6 AWS

Amazon Web Services doe momenteel gebruikt wordt door de applicatie van de business case. !!!!! TODO aanvullen met relevante info !!!!!

2.3 Stand van zaken

Wanneer een ontwikkelaar de end user van zijn web -of mobiele applicatie wil voorstellen, dan denkt hij vaak aan een user met dezelfde eigenschappen als zichzelf (laatste smartphone, up-to-date besturingssysteem, snelle internet verbinding). De ontwikkelomgeving (snelle desktop/laptop met een betrouwbare en snelle internet verbinding) simuleert amper de omgeving van de end user. Ziet de realiteit er van de end user anders uit. Bepaalde omgevingsfactoren zoals bv. tunnels, trein en vliegtuig kunnen hebben een grote invloed op de betrouwbaarheid van de connectie. Het klassieke client - server model waarbij de client enkel maar als het ware een view is van de data die door de server wordt bijgehouden, is achterhaald, want elke onderbreking in de internet connectie zorgt ervoor dat de applicatie niet meer kan worden gebruikt. Dat is een scenario dat ten alle kosten moet worden vermeden. Meeste mobiele- en webapplicaties hebben twee momenten waarbij er problemen kunnen optreden door de status van de connectie:

1. Client push request naar de server
2. Client pull van server / server push naar client

Afhankelijk van wat de applicatie wil doen, zijn er verschillende opties:

- De gebruiker al dan niet op de hoogte brengen van de veranderingen in de status van de connectie. Bijvoorbeeld: Bij het versturen van bericht, de gebruiker op de hoogte brengen dat het bericht pas wordt verstuurd wanneer de applicatie terug online is.
- Offline client-side creatie en manipulatie van data toelaten aan de hand van caching en wanneer de applicatie terug online
- Uitschakelen of aanpassen van bepaalde features wanneer de applicatie offline is.

Daarnaast kan het zijn dat de server data wil pushen naar de applicatie van de gebruiker en dat verschilt met de data van de applicatie. De applicatie moet de gebruiker dan waarschuwen dat er nieuwere, recentere data beschikbaar is en indien nodig, een conflict-resolution tool aanbieden. Momenteel zijn er al enkele frameworks en databank systemen die eenvoudig toelaten om (offline) data te synchroniseren van een web- of mobiele

applicatie met de achterliggende databank. CloudBoost, CouchBase, CouchDB met PouchDB bieden een all-in-one oplossing. Het nadeel van die oplossing is dat het niet compatibel is met de bestaande backend.

2.4 Probleemstelling en Onderzoeksvragen

Het doel van dit onderzoek is om bij een bestaande Angular applicatie data synchronisatie zo vlot mogelijk te laten verlopen, zonder onderbreking bij de gebruiker terwijl de data consistent blijft. Hoe wordt conflict-resolution opgelost en moet de gebruiker daar zelf een keuze maken of kan de applicatie en backend zelf alle conflicten oplossen? Tenslotte wordt ook de performantie en de schaalbaarheid van de oplossingen onderzocht. Op basis van verschillende tests op het prototype, is het de intentie van het onderzoek om tot een betrouwbare oplossing te komen voor het probleem van de business case. Die oplossing kan zowel een bestaande oplossing zijn, een nieuw algoritme of een combinatie van beide.

2.5 Opzet van deze bachelorproef

De rest van deze bachelorproef is als volgt opgebouwd:

In Hoofdstuk 3 wordt de methodologie toegelicht en worden de gebruikte onderzoekstechnieken besproken om een antwoord te kunnen formuleren op de onderzoeksvragen. In Hoofdstuk ?? worden de verschillende methodes voor synchronisatie en conflict resolution toegelicht. In Hoofdstuk ?? wordt het gebruikte prototype kort toegelicht. In Hoofdstuk 1 vindt u de volledige woordenlijst met alle technische begrippen. In Hoofdstuk 4, tenslotte, wordt de conclusie gegeven en een antwoord geformuleerd op de onderzoeksvragen. Daarbij wordt ook een aanzet gegeven voor toekomstig onderzoek binnen dit domein.

3. Methodologie

3.1 Research fase

In de eerste fase van het onderzoek

4. Conclusie

Curabitur nunc magna, posuere eget, venenatis eu, vehicula ac, velit. Aenean ornare, massa a accumsan pulvinar, quam lorem laoreet purus, eu sodales magna risus molestie lorem. Nunc erat velit, hendrerit quis, malesuada ut, aliquam vitae, wisi. Sed posuere. Suspendisse ipsum arcu, scelerisque nec, aliquam eu, molestie tincidunt, justo. Phasellus iaculis. Sed posuere lorem non ipsum. Pellentesque dapibus. Suspendisse quam libero, laoreet a, tincidunt eget, consequat at, est. Nullam ut lectus non enim consequat facilisis. Mauris leo. Quisque pede ligula, auctor vel, pellentesque vel, posuere id, turpis. Cras ipsum sem, cursus et, facilisis ut, tempus euismod, quam. Suspendisse tristique dolor eu orci. Mauris mattis. Aenean semper. Vivamus tortor magna, facilisis id, varius mattis, hendrerit in, justo. Integer purus.

Vivamus adipiscing. Curabitur imperdiet tempus turpis. Vivamus sapien dolor, congue venenatis, euismod eget, porta rhoncus, magna. Proin condimentum pretium enim. Fusce fringilla, libero et venenatis facilisis, eros enim cursus arcu, vitae facilisis odio augue vitae orci. Aliquam varius nibh ut odio. Sed condimentum condimentum nunc. Pellentesque eget massa. Pellentesque quis mauris. Donec ut ligula ac pede pulvinar lobortis. Pellentesque euismod. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos hymenaeos. Praesent elit. Ut laoreet ornare est. Phasellus gravida vulputate nulla. Donec sit amet arcu ut sem tempor malesuada. Praesent hendrerit augue in urna. Proin enim ante, ornare vel, consequat ut, blandit in, justo. Donec felis elit, dignissim sed, sagittis ut, ullamcorper a, nulla. Aenean pharetra vulputate odio.

Quisque enim. Proin velit neque, tristique eu, eleifend eget, vestibulum nec, lacus. Vivamus odio. Duis odio urna, vehicula in, elementum aliquam, aliquet laoreet, tellus. Sed velit. Sed vel mi ac elit aliquet interdum. Etiam sapien neque, convallis et, aliquet vel, auctor non, arcu. Aliquam suscipit aliquam lectus. Proin tincidunt magna sed wisi. Integer blandit

lacus ut lorem. Sed luctus justo sed enim.

Morbi malesuada hendrerit dui. Nunc mauris leo, dapibus sit amet, vestibulum et, commodo id, est. Pellentesque purus. Pellentesque tristique, nunc ac pulvinar adipiscing, justo eros consequat lectus, sit amet posuere lectus neque vel augue. Cras consectetur libero ac eros. Ut eget massa. Fusce sit amet enim eleifend sem dictum auctor. In eget risus luctus wisi convallis pulvinar. Vivamus sapien risus, tempor in, viverra in, aliquet pellentesque, eros. Aliquam euismod libero a sem.

Nunc velit augue, scelerisque dignissim, lobortis et, aliquam in, risus. In eu eros. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Curabitur vulputate elit viverra augue. Mauris fringilla, tortor sit amet malesuada mollis, sapien mi dapibus odio, ac imperdiet ligula enim eget nisl. Quisque vitae pede a pede aliquet suscipit. Phasellus tellus pede, viverra vestibulum, gravida id, laoreet in, justo. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Integer commodo luctus lectus. Mauris justo. Duis varius eros. Sed quam. Cras lacus eros, rutrum eget, varius quis, convallis iaculis, velit. Mauris imperdiet, metus at tristique venenatis, purus neque pellentesque mauris, a ultrices elit lacus nec tortor. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos hymenaeos. Praesent malesuada. Nam lacus lectus, auctor sit amet, malesuada vel, elementum eget, metus. Duis neque pede, facilisis eget, egestas elementum, nonummy id, neque.

Lijst van figuren

Lijst van tabellen